

به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی پرستاری سلامت بزرگسالان شناسنامه درس *Course Syllabus*

عنوان درس: بررسی وضعیت سلامت سالمند	شماره درس: ۵۱۱۵۴۸
نوع و تعداد واحد: ۱ واحد نظری	دروس پیش نیاز: ندارد
فراگیران (رشته، مقطع، ترم): کارشناسی ارشد سالمندی/ ترم یک	نیمسال تحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۴-۱۴۰۵
زمان کلاس: شنبه ۱۰-۱۲	مکان کلاس: کلاس شماره ۲۴
مسئول درس: خانم دکتر فاطمه نظری	زمان حضور در دفتر کار: شنبه ساعت ۱۵:۳۰-۱۴
شماره تماس: ۳۷۹۲۷۵۴۳	Email: nazari@nm.mui.ac.ir
اساتید درس: آقای دکتر یوسفی، آقای دکتر مباشری زاده، خانم دکتر بابایی، خانم دکتر فرضی، خانم دکتر نظری، آقای شوشتریان	

شرح درس:

در این درس فراگیران با نحوه اخذ شرح حال از مددجوی سالمند و خانواده با استفاده از ابزارهای بررسی وضعیت سلامت جامع و اختصاصی آشنا گردیده و به صورت نظری و عملی با چگونگی انجام معاینات فیزیکی هریک از ارگانها تسلط بیشتری پیدا می نمایند و ضمن ارزیابی بیمار از طریق بررسی و انجام معاینات فیزیکی و استفاده از نتایج آزمایشات تشخیصی و رادیولوژیکی تا حد امکان دانش مراقبت هرچه بهتر مددجوی سالمند را فرا می گیرد. با توجه به رویکرد جامع و جامعه نگر بودن دوره آموزشی، اصول ارزیابی خانواده و محیط زندگی مددجوی سالمند نیز در این درس پوشش داده می شود. ارائه درس به صورت مجازی است و بخشی از جلسات این درس به صورت آنلاین و بخشی به صورت آنلاین ارائه می شود.

هدف کلی:

در پایان این دوره، انتظار می رود دانشجویان توانایی بررسی جامع وضعیت سلامت مددجویان سالمند را در ابعاد جسمی، روانی، روحی و اجتماعی کسب کرده و این ارزیابی را به عنوان گام اولیه در تدوین فرآیند پرستاری و ارائه مراقبت های تخصصی به منظور حفظ، ارتقاء سلامت و بهبود کیفیت زندگی سالمندان به کار گیرند.

۱. حیطه دانشی

۱. دانشجویان بتوانند مفاهیم مرتبط با سلامت سالمندان را در ابعاد مختلف جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی شرح دهند.
۲. اصول ارزیابی جامع سالمندان و فرآیند پرستاری آشنا شوند.
۳. شواهد علمی و منابع معتبر را در تحلیل وضعیت سلامت سالمندان به کار گیرند. صلاحیت مرتبط: عملکرد مبتنی بر شواهد

۲. حیطه نگرشی

۱. دانشجویان نگرش مثبت و انسانی نسبت به سالمندان و نیازهای خاص آنان داشته باشند.
۲. به ارزش‌های اخلاقی، کرامت انسانی و حرفه‌ای‌گرایی در مراقبت از سالمندان پایبند باشند.

۳. حیطه مهارتی

۱. دانشجویان بتوانند مهارت‌های ارتباطی مؤثر با سالمندان و خانواده‌های آنان را به کار گیرند.
۲. ارزیابی جامع سلامت سالمندان را با استفاده از ابزارهای استاندارد انجام دهند.
۳. در تدوین و اجرای فرآیند پرستاری و مراقبت‌های تخصصی مشارکت فعال داشته باشند.
۴. توانایی مدیریت و رهبری تیم مراقبتی در ارائه خدمات به سالمندان را کسب کنند.

اهداف اختصاصی:

در پایان این دوره از ۸۰٪ دانشجویان انتظار می‌رود:

در حیطه دانشی

۱. اهمیت بررسی و شناخت وضعیت سلامت مددجویان سالمند را شرح دهند.
۲. اصول مصاحبه و اخذ شرح حال از فرد سالمند و خانواده‌اش را بیان نمایند.
۳. حیطه‌های مختلف بررسی و شناخت (زیستی، روانی، اجتماعی، عملکردی، محیطی، خانواده، مراقبت‌دهنده) را شرح دهند.
۴. ملاحظات خاص هنگام بررسی وضعیت سلامت افراد سالمند را توضیح دهند.
۵. بررسی وضعیت سلامت با هدف اولیه پیشگیری (Assessment Health Preventive) را شرح دهند.
۶. بررسی وضعیت سلامت سیستم‌های مختلف بدن سالمندان (قلبی‌عروقی، تنفسی، عضلانی‌اسکلتی، اعصاب و چشم، گوارش، ادراری‌تناسلی، پوست) را بیان نمایند.
۷. بررسی وضعیت روحی، روانی و معنوی افراد سالمند را بیان نمایند.
۸. با انواع ابزارهای ارزیابی سالمندان (عملکردی، روانی، اجتماعی، معنوی، مشکلات خاص) آشنا شده و نحوه کاربرد آن‌ها را توضیح دهند.
۹. تغییرات شاخص‌های آزمایشگاهی و پاراکلینیکی در سالمندی را شرح دهند.

حیطه نگرشی

۱. نگرش مثبت و مسئولانه نسبت به بررسی جامع سلامت سالمندان در شرایط مختلف را توسعه دهند.
۲. اهمیت حفظ کرامت انسانی، احترام به ارزش‌های فرهنگی و اخلاقی سالمندان را در فرآیند مراقبت درک کنند.
۳. باور به نقش کلیدی پرستار در ارتقاء کیفیت زندگی سالمندان از طریق ارزیابی دقیق و مراقبت تخصصی را تقویت نمایند.

حیطه مهارتی

۱. توانایی برقراری ارتباط مؤثر با مددجویان سالمند در شرایط خاص را کسب نمایند.
۲. توانایی اخذ شرح حال مناسب از سالمند و خانواده‌اش را کسب نمایند.
۳. توانایی بررسی سیستم‌های مختلف بدن در دستیابی به مشکلات سلامت را کسب نمایند.
۴. توانایی ارزیابی یافته‌های پاراکلینیک در دستیابی به وضعیت سلامتی مددجو را کسب نمایند.
۵. توانایی استفاده از ابزارهای ارزیابی سلامت سالمندان در موقعیت‌های بالینی را کسب نمایند.
۶. مشارکت فعال در تدوین فرآیند پرستاری و تصمیم‌گیری بالینی مبتنی بر شواهد در مراقبت از سالمندان را تمرین کنند.

روش تدریس:

۱. سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
۲. بحث در گروه‌های کوچک
۳. یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
۴. یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
۵. یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
۶. روش یادگیری مبتنی بر مورد (case based learning)

مسئولیت های فراگیران :

از دانشجو انتظار می رود:

۱. حضور به موقع و بدون غیبت و رعایت نظم و ترتیب
۲. حضور فعال در کلاس های حضوری (گوش دادن و مشارکت در پرسش و پاسخ)
۳. انجام فعالیت های یادگیری (انجام تکلیف، شرکت در آزمون، گفتگو به منزله حضور فعال دانشجو در کلاس محسوب می گردد.
۴. تکالیف تعیین شده را در موعد مقرر تحویل دهد.
۵. در تهیه و تنظیم سمینار و گزارش رعایت آئین نگارش و نکات دستوری را بنماید.
۶. شرکت در آزمون پایان ترم الزامی و کسب حد نصاب نمره به منظور قبول شدن در این واحد درسی ۱۲ از ۲۰ می باشد.
۷. در پایان درس پیشنهادات و نظرات خود را به منظور پیشبرد و کفایت این درس ارائه نماید.

به منظور نیل به اهداف آموزشی فوق تکالیف ذیل برای دانشجویان در نظر گرفته شده است:

۱. ارایه جدیدترین فرم های بررسی شناخت در سالمندی ، ارائه ابزارهای ارزیابی سالمندان (FIM , Barthel, ADL, IADL , MMSE, .. , DRS, GDS, AMT, ه ابزار مربوط به مشکلات خاص سالمندان درد زخم بستر خطر سقوط Katz, عملکرد ارزیابی MMSE, .. , DRS, GDS, AMT, ه ابزار مربوط به مشکلات خاص سالمندان درد زخم بستر خطر سقوط و ارزیابی اجتماعی، ارزیابی معنوی (۲نمره)
 - به منظور آشنایی بیشتر با جدید ترین فرم های بررسی شناخت ، دانشجویان بایستی در دو جلسه اول با راهنمایی اساتید این فرم ها را از سایت ها و منابع معتبر علمی تهیه و ارایه نمایند.
 ۲. تهیه و ارائه فیلم مناسب آموزشی در زمینه معاینه فیزیکی یا پروسیجرهای تشخیصی (۳ نمره)
 ۳. ارائه سمینار: (۴ نمره)
- هر دانشجو موظف است با بهره گیری از آخرین و جدیدترین مطالب علمی، یافته های فیزیکی غیرطبیعی موجود در اختلالات شایع یکی از سیستم های موردنظر را تعیین و تنظیم نموده و براساس فرآیند پرستاری و با توجه به کلیه مطالعات تشخیصی (پاراکلینیکی و) اختلال موردنظر را بررسی و ضمن ارائه یک ابزار بررسی و شناخت کامل پرستاری اطلاعات کافی و معتبری فراهم نماید و نهایتاً اطلاعات ذهنی و عینی را براساس اولویت مطرح نماید و با استفاده از وسایل کمک آموزشی سمینار را در تاریخ و ساعت تعیین شده با هماهنگی استاد مربوطه ارائه نماید.

نحوه ارزیابی سمینار:

- متناسب بودن case آموزشی با مفهوم انتخاب شده (۱نمره)
- نحوه پاسخگویی به سؤالات مطرح شده (۱نمره)
- کفایت مطالب از لحاظ کیفی و کمی (۱ نمره)
- تنظیم و تحویل نسخه نرم افزاری مبتنی بر روش علمی (مقدمه، اهداف، مستندات شرح حال و معاینه فیزیکی، تشخیص های پرستاری و برنامه ریزی (۱ نمره)

شیوه ارزشیابی:

ردیف	عنوان ارزشیابی	نمره
۱	حین تدریس (حضور فعال و مشارکت در بحث و پاسخ به سوالات)	۱
۲	تکالیف حین دوره (ارائه فیلم مناسب آموزشی و سمینار در زمینه معاینه فیزیکی یا پروسیجرهای تشخیصی، ارائه فرم های بررسی شناخت و ابزارهای ارزیابی در سالمندی)	۹
۳	آزمون پایان ترم	۱۰

سیاست‌ها و قوانین و مقررات دوره:

۱. حضور به موقع، نداشتن غیبت و رعایت نظم و ترتیب، اصول اخلاقی و موازین اسلامی در کلاس. (شایسته است دانشجویان ۵ دقیقه قبل از شروع در کلاس حاضر باشند). لازم به ذکر است که در صورت داشتن غیبت بیش از چهار هفدهم کل جلسات، دانشجوی مجاز به شرکت در امتحان پایان ترم نبوده و برای وی نمره صفر منظور خواهد شد.
 ۲. خروج از کلاس پس از هماهنگی با استاد صورت گیرد.
 ۳. دانشجویان بایستی از مطالعه جزوات غیر مرتبط با موضوع درس، صحبت با همکلاسی‌ها، استفاده از تلفن همراه، کار با نوت بوک و هر اقدام دیگری که سبب اختلال در نظم کلاس گردد خودداری نمایند.
 ۴. داشتن حضور فعال در کلاس و سمینار (نظیر گوش دادن فعال و مشارکت در پرسش و پاسخ‌ها).
- آئین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان طبق شیوه نامه اجرائی موجود در سایت دانشکده پرستاری، قسمت معاونت آموزشی، اداره خدمات آموزشی، آیین نامه پوشش حرفه ای رعایت گردد.
- بر اساس مصوبه آئین نامه آموزشی نحوه برخورد با غیبت دانشجویان در کلاس به شرح زیر است.
- الف) غیبت در جلسات درس تا سقف مشخص شده در آئین نامه آموزشی مربوطه در صورتی مجاز خواهد بود و مشمول کسر نمره نخواهد گردید که با ارائه مدارک مستند و گواهی معتبر و تأیید شده و با تشخیص مدیر گروه مربوطه مجاز شناخته شود.
- ب) نحوه برخورد با غیبت غیر موجه دانشجویان در کلاس درس در سقف کمتر از $\frac{4}{17}$ (چهار هفدهم) بشرح زیر می باشد:
- یک جلسه غیبت غیرموجه قابل بخشش
 - دو جلسه غیبت غیرموجه کسر ۱ نمره
 - سه جلسه غیبت غیرموجه کسر ۲ نمره
 - چهار جلسه غیبت غیرموجه کسر ۴ نمره
- ج) در خصوص نحوه برخورد با تعطیلی کلاس (غیر مجاز) که به صورت گروهی انجام می شود به ازای هر جلسه استاد می تواند تا سقف ۲ نمره کسر نماید.
- بدیهی است غیبت بیش از حد مجاز (۴/۱۷) منجر به نمره صفر در درس خواهد بود و در صورت مجاز بودن غیبت‌ها با ارائه مستندات و اخذ موافقت شورای آموزشی دانشکده، موجب حذف درس خواهد شد.
- د) استاد مکلف به حضور و غیاب در تمامی جلسات درس و تحویل لیست حضور و غیاب به مسئول درس می باشد.
- ه) آموزش دانشکده ملزم به دریافت لیست حضور و غیاب از مسئول درس و اجرای مقررات آموزشی براساس مصوبات شورای آموزشی دانشگاه و آئین نامه های مربوطه می باشد.
- سیاست های مسئول درس در مورد تاخیر و هرگونه تخطی از آیین نامه انضباطی دانشجو**
- در کلاس درس:**

- دانشجویان موظف هستند در زمان مقرر در کلاس حضور یابند و در صورت تأخیر، منطبق با سیاست های انضباطی برخورد می شود.
- هرگونه رفتار نامناسب، صحبت های نامربوط، استفاده نادرست از وسایل الکترونیکی، یا ایجاد مزاحمت در کلاس ممنوع است.
- دانشجویان باید احترام متقابل با استاد و هم کلاسی ها را رعایت کنند.
- موارد تخطی از سیاست های انضباطی ممکن است منجر به تذکر کتبی، کاهش نمره، یا در موارد جدی تر، ارجاع به مراجع ذی ربط در دانشگاه شود.

References:

۱. ینس، بیکلی، پیترج. سیالچی. معاینه فیزیکیو گرفتن شرح حال. - باربارا بیتز ویرایش ۱۲-۲۰۱۷ ترجمه احمدیان محمدحسین و بقیه زیر نظر دکتر منوچهر قارونی. تهران. نشر کتاب ارجمند، ۱۳۹۶
۲. سیران محمدیو همکاران. ارزیابی جامع سالمندان. انتشارات دانشگاه علوم بهزیستیو توانبخشی، ۱۴۰۱
3. Bates Barbara. A Guide Physical Examination and History Taking. Harper & Row Co.
4. Fuller Jill and Schaller Jennifer; (Third edition) Health Assessment A nursing approach, Lippincot publication Co.2
5. Weber J.R. Kelley, J.H. Health Assessment in Nursing. 5th Edition. Lippincott Williams & wilkins; 2018
6. Cox, CL. Physical Assessment for Nurses and Healthcare Professionals. 3th Edition. Willy Blackwell publishing; 2019.

۲- منابع جهت مطالعه بیشتر

1. Jeffrey B. Halter, Joseph G. Ouslander, Stephanie Studenski. Hazzard's Geriatric Medicine and Gerontology, 7th edition, 2017.
2. Charlette Elipoulous. "Gerontological Nursing" : Last edition.
3. Mayer H. Brenna; et al. "Better Elder Care. A Nurse's Guide to Caring for Older Adults". New York: Spingerhouse Co. Last edition.
4. Meridean L. Maasl; et al. "Nursing Care of Older Adults. Diagnoses. Outcomes & Interventions; Mosby Co. first edition, 2001.
5. Molony, Waszinsky, Lyder. Gerontological Nursing and Advanced Practice Approach: Last Edition.
6. Ebersole p. Hess p. "Toward healthy aging: human needs and nursing response". Fifth edition,
7. Sally j. Redfern, et al. Nursing Older People: Last edition.
8. Fickertt Wilson, susand & Foret Giddens, jean. Health Assessment for Nursing Practice, 6th Edition, St Louis: Elsevier Co. 2017
۹. Bickly Lynn S. & Peter G. Szilagyi, Bates guide to physical Examination and History taking, Twelfth Edition, Lippincot publication Co. 2017
10. Sharon Jensen. Health Assessment Nursing A Best practice Approach, Lippincot publication Co. Second Edition. 2015

* شناسنامه کامل درس در Web site دانشکده WWW.nm.mui.ac.ir در دسترس می باشد.

جدول زمان بندی کلاس درس

عنوان درس: بررسی وضعیت سلامت سالمند شماره درس: ۵۱۱۵۴۸ نیمسال اول ۱۴۰۴-۱۴۰۵ فراگیران: دانشجویان کارشناسی ارشد پرستاری سالمندی زمان کلاس: شنبه ۱۰-۱۲ مکان کلاس: کلاس شماره ۲۴

ردیف	تاریخ	عنوان جلسه	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس	مدرس
	۱۴۰۷/۱۲	معرفی درس، بیان اهداف و ارائه طرح درس و	حضور فعال در کلاس	خانم دکتر نظری
۱	۱۴۰۷/۱۹	اهمیت بررسی و شناخت، اصول مصاحبه و اخذ شرح حال در سالمندان	پاسخ به کیس های بالینی و سوالات کلاسی	خانم دکتر نظری
۲	۱۴۰۷/۲۶	بررسی وضعیت سلامت سیستم گوارش(شکم و...) در سالمندان	پاسخ به کیس های بالینی و سوالات کلاسی	خانم دکتر بابایی
۳	۱۴۰۴/۸/۳	بررسی وضعیت سلامت سیستم قلبی وعروقی و سیستم تنفسی در سالمندان	پاسخ به کیس های بالینی و سوالات کلاسی	خانم دکتر بابایی
۴	۱۴۰۸/۱۰	بررسی وضعیت سلامت سیستم ادراری تناسلی	پاسخ به کیس های بالینی و سوالات کلاسی	آقای دکتر یوسفی
۵	۱۴۰۸/۱۷	بررسی وضعیت سلامت سیستم اعصاب و چشم در سالمندان	پاسخ به کیس های بالینی و سوالات کلاسی	خانم دکتر نظری
۶	۱۴۰۸/۲۴	بررسی وضعیت سلامت سیستم اعصاب چشم در سالمندان(ادامه)	پاسخ به کیس های بالینی و سوالات کلاسی	خانم دکتر نظری
۷	۱۴۰۴/۹/۱	بررسی سیستم شنوایی و پوست در سالمندان	پاسخ به کیس های بالینی و سوالات کلاسی	خانم دکتر صدیقه فرضی
۸	۱۴۰۴/۹/۸	اصول کلی رادیوگرافی، گرافی قفسه سینه، شکم و اندام ها، MRI و سی تی اسکن ریه و اندام ها.... با تاکید بر تغییرات سالمندی	پاسخ به کیس های بالینی و سوالات کلاسی	آقای شوشتریان
۹	۱۴۰۴/۹/۱۵	Functional Test organic specific تغییرات شاخص های آزمایشگاهی و Preanalytical test.... با تاکید بر تغییرات سالمندی	پاسخ به کیس های بالینی و سوالات کلاسی	آقای دکتر مباشرزاده